

ogsaa respektere, at andre kunne have deres Ønsker paa andre Punkter. Men i det store og hele vil jeg bede om, at man vil se sig vel for og vel betænke sig, inden man forlader de Forslag, som her foreligge, thi vi vide, hvad vi have, men vi vide ikke, hvor vi ende, naar vi forlade det Grundlag, som her foreligger.

Den ærede første Taler i Gaar ønskede særlig det foreliggende Lovforslag forandret med Hensyn til Bekostningen ved de mange ny Embedsmænd, og den højtærede Minister var inde paa det samme. Det er unægteligt ogsaa et saare vigtigt Punkt; men det glædede mig paa den anden Side i høj Grad at høre den højtærede Minister i Spidsen af sit Foredrag betone, at det ikke kan være Nr. 1, hvad det koster. Nr. 1 maa være — og det ere vi forhaabentlig alle enige om — at faa vor Retspleje omformet saaledes, at den fyldestgør de Krav, Grundloven stiller, og som vi fra et Retfærdighedssynspunkt maa stille. Dette forhindrer selvfølgelig ikke, at man skylder Statskassen og dem, hvis Penge skulle gaa i Statskassen, at skaffe dem de Goder, der er Tale om, saa billigt som muligt. Jeg vilde derfor heller ikke i nogen Maade have undret mig over, men tværtimod sluttet mig til de fremkomne Forslag om Besparelser, hvis de vare gaaede i den Retning, Kommissionsmindretallene have foreslaaet, nemlig at begrænse Antallet af Underretskredsene, der her ere satte til 103, til et mindre Antal. Det vil nemlig kunne ske ganske simpelt ved et Pennestrøg. Man kunde f. Eks. gaa til 85, saaledes som det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds i Landstinget (Oct. Hansen) har foreslaaet, eller til 77, som Kommissionens Formand, afdøde Overpræsident Klein, foreslog og gav en specificeret Fortegnelse til, eller til 65, som Højesteretsassessor Nyholm har foreslaaet. Saa vare vi endda ikke ubetydeligt over de „50 til 58“, som den ældre Kommission blev staaende ved, endside over de 46, som den første Kommission i 1857 foreslog. En Ændring i den Retning vilde kunne ske meget let, uden at man derfor behøvede at gennemgaa eller undersøge ret mange af Lovforslagets Paragraffer. Men naar man vil gaa til den Ændring, som blev antydet af det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) og delvis støttet af den højtærede Justitsminister, nemlig en ny Sondring mellem den dømmende og den udøvende Magt, mellem Dommernes og, lad os kalde ham Politimesterens, Omraade, saa vil det vistnok medføre Nødvendigheden af en gen-

nemgribende Omdannelse af mange flere Lovbestemmelser i Forslaget end dem, der ere nødvendige, naar Taleren er om at rette Tallet 103 til et eller andet mindre Tal og derefter rette Listen. Det vilde have været meget nemmere; men saa vilde man ganske vist maaske være stødt paa lokale Vanskeligheder fra de stedlige Repræsentanters Side, som det til Slut maaske kunde blive umuligt at overvinde, og saa vil ogsaa jeg kunne komme til at slutte mig til den fra de nævnte Sider fremkomne Tanke; thi jeg ser i og for sig heller ikke rettere, end at den nævnte Sondring maatte kunne gøres paa en rationel Maade. Det er Arbejdet dermed, Omfanget deraf, som gør mig betænkelig.

Hvad angaar Fredsdommerinstitutionen, som det ærede Medlem for Kalundborg talte om, er jeg rigtignok ligesom andre ærede Talere, der efter ham have haft Ordet, betænkelig derved. Og jeg vil i Tilslutning til den højtærede Minister sige, at min Erfaring bekræfter, at Folk ere meget henrykte over, hvad der hedder Billighed, og hvad dermed stilles i Klasse, naar det er paa deres Side; men de ere lige saa utilbøjelige til at bøje sig derfor, naar det er paa den modsatte Side. Derfor tror jeg, at den højtærede Minister har Ret i, at, saa længe vi staa her og tale teoretisk om Tingene, kan der maaske godt være Stemning derfor; men naar vi komme ud i Praksis, skal det nok vise sig, at der vil rejse sig et Ramaskrig imod „Billigheden“. Dertil kommer, at det er og bliver ikke Pengene, som ere det afgørende i disse Forhold. Vi maa i mange Forhold nøjes med at sætte Pengebeløbet som Grænseskel, og det gør man ogsaa i det foreliggende Lovforslag, idet man sætter 400 Kr. som Grænsen mellem Underret og Landsret, men dog saaledes, at enhver Underretssag alligevel kan appelleres til Landsretten og siden til Højesteret, naar denne selv giver sin Tilladelse dertil. Men hvad er saa Meningen med Fredsdommere eller kommunale Dommere, som det ærede Medlem talte om? Skulle deres Domme være inappellable? Saa vilde det være ganske uretfærdigt at sætte en Pengesum som Grænse, thi ogsaa en Sag om et ringe Beløb kan have saa stor Betydning for den enkelte Samfundsborger, at man ingenlunde bør gøre hans Retstilling saa ringe, som den da vil blive. Jeg skal blot nævne noget saadant som Næringsretten. Den, der idømmes 10 Kr. for Overtrædelse af Næringsloven, kan have den største Interesse af dette Spørgsmaal; thi